

U konačnici, pornografija ne potiče muški apetit već ga odvlači od prave stvari

Autorica: Naomi Wolf (američka spisateljica i bivša politička savjetnice; vodeća je predstavnica onoga što se ponekad naziva "Treći val feminističkog pokreta")

Jednu sam večer, na dobrotvornoj priredbi vidjela Andreu Dworkin, antipornografsku aktivisticu najpoznatiju u osamdesetima po svojem uvjerenju da otvaranje vrata pornografiji navodi muškarce da vide prave žene na seksualno iskrivljen način. Ako ne postavimo granice pornografiji, argumentirala je - prije nego to internet tehnologija učini tehnički nemogućim - većina muškarca će početi gledati na žene kao objekte baš kao što gledaju na porno-zvijezde. Poput domino teorije, predviđala je, sigurno će uslijediti silovanja i drugi seksualni zločini.

Bila je u pravu glede upozorenja, ali ne i glede posljedica...

Feministička ratnica izgledala je nježno, gotovo krhko. Svijet na koji nas je s toliko žara upozoravala, bio je zaista ovdje: pornografija je, kako je David Amsden rekao, sada postala „scenografija“ naših života. Je li bila u pravu ili u krivu?

Bila je u pravu glede upozorenja, ali ne i glede posljedica. Kao što je i predvidjela, pornografija je razbila granicu koja je razdvajala marginalnu, odraslu, privatnu težnju od središnje javne arene. Cijeli svijet je, nakon interneta, postao izložen posljedicama pornografije. Mlade muškarce i žene se, izlaganjem pornografiji, podučava što je seks, kako izgleda, koja je njegova etika i očekivanja koja dolaze s njim i to uvelike utječe na njihovu međusobnu interakciju.

Ali nije se dogodila posljedica da su muškarci postali krvoločne zvijeri. Baš suprotno: snažan utjecaj pornografije je odgovoran za smanjenje muškog libida u odnosu na prave žene, i činjenicu da muškarci sve manje žena smatraju „pornografski prihvatljivima“. Ne želeći odbiti od sebe muškarce opčinjene pornografijom, mlade žene su zabrinute kako će kao jednostavne žene, od krvi i mesa, jedva dobiti a kamoli zadržati mušku pažnju.

Evo što mi mlade žene govore na sveučilišnim kampusima kada se dotaknemo ove teme: znaju da se ne mogu natjecati s pornografskom industrijom. Jer kako se prava žena, s borama i prirodnim grudima i čak s vlastitim seksualnim potrebama (i ne spominjući razgovor koji se ne bi svodio na uzvike „još, još, veliki pastuše“) uopće može natjecati s kibernetičkim savršenstvom, koji je lako dostupan i, takoreći, potpuno podložan i skrojen po najnovijoj specifikaciji potrošača?

U većem dijelu ljudske povijesti, erotični prikazi su bili odraz, ili slavljenje, ili zamjena u nedostatku prave gole žene. Po prvi puta u ljudskoj povijesti, moć i zavodljivost prikaza su smijenile pravu голу ženu. Danas su stvarne gole žene samo loša pornografija.

Već dva desetljeća gledam kako žene doživljavaju kontinuirano prilagođavanje spram pornografiji, a sada i internet pornografiji, u kojem se smanjuje njihov doživljaj vlastite seksualnosti i vlastite seksualne vrijednosti. Kada sam ja sazrijevala u sedamdesetima, još uvijek je bilo zanimljivo biti u mogućnosti ponuditi mladom muškarcu prisutnost gole, voljne žene. Bilo je više mladih muškaraca koji su htjeli biti s golom ženom nego što je bilo golih žena na tržištu. Čak i ako nije bilo ništa posebno alarmantno na tebi, mogla si dobiti prilično euforičnu reakciju samim time što bi se pojavila. Možda je tvoj dečko vidio *Playboy*, ali hej, ti si se mogla micati, bila si topla, bila si stvarna. Prije trideset godina, jednostavno vođenje ljubavi smatralo se posve erotičnim u pornografiji koja je tada ulazila u

mainstream

svijest: kada se klasični porno film „*Behind the Green Door*“

prvi put pojavilo, nespretan, iskren snošaj, u misionarskoj pozi se i dalje smatrao erotski vrlo poticajnim.

Ja imam četrdeset godina, i žene moje generacije su posljednje koje osjećaju samopouzdanje u onome što možemo ponuditi u području seksualnosti. Naše mlađe sestre su se morale natjecati s video pornografijom u osamdesetima i devedesetima, kada snošaj nije bio dovoljan. Sad se treba nuditi - ili zavodljivo sugerirati – lezbijske scene, ili scene ejakuliranja u lice. Biti gola nije

dovoljno; moraš biti glatke kože, preplanula, ali bez crta od bikinija, kirurški podignutih grudi i brazilske bikini depilacije – poput porno zvijezda (u mojoj teretani, žene u četrdesetima imaju stidne dlake; dvadesetogodišnjakinje su dotjerane). Pornografija stvara ovisnost a kriteriji erotičnosti bivaju bespovratno izmijenjeni. Na početku novog milenija, vagina – koja je, usputno rečeno, ranije imala prilično veliku „razmjensku vrijednost“, kako bi se izrazili marksistički ekonomisti – nije više dovoljna; jedva prolazi na ljestvici uzbuđenja. Sva dostupna pornografija – ponajviše ona na Internetu – predstavlja seksualno korištenje svih ženskih otvora novim standardom.

Pornografski vizual je etiketa osviještene suvremenosti; starlete u tabloidima se hvale kako uče striptiz od profesionalki; „cool cure“ odlaze s dečkima u striptiz klubove, čak i traže ples u krilu; od studentica se očekuje da provociraju dečke na studentskim zabavama lezbijskim poljupcima a la Madonna i Britney.

No znači li ova sveprisutna izloženost ovakvim seksualnim vizualima da je sex postao slobodniji – ili je slučaj da veza između multimilijarderske porno industrije, kompulzivnosti, i seksualnog apetita postao poput veze između poljoprivrede, prerađene hrane, ogromnih porcija i debljine? Ako je tvoj apetit stimuliran i hranjen robom loše kvalitete, potrebno je više smeća da te napuni. Ljudi nisu međusobno bliži zbog pornografije, već su udaljeniji jedni od drugih; ljudi nisu više uzbuđeni u svojim svakodnevnim životima, već manje.

Mlade žene na sveučilišnim kampusima koje razgovaraju sa mnom o utjecaju pornografije na njihov intiman život, pričaju mi da osjećaju kako se ne mogu mjeriti s tim; kako ne mogu svoje dečke tražiti što *one žele*; i da ukoliko ne ponude što nudi pornografija, neće moći zadržati dečka. Mladi muškarci govore o tome kako je odrastati učeći o seksu kroz pornografiju, i kako im to ne pomaže razvijanju umijeća kako biti s pravom ženom. Većinom, kad pitam o usamljenosti, duboka, tužna tišina nastupi podjednako među mladim muškarcima i mladim ženama. Znaju da su usamljeni kada su zajedno, čak i kad su sjedinjeni, i da je ovaj imaginarij velik dio njihove usamljenosti. Ono što ne znaju jest kako izaći iz svega toga, kako se ponovo međusobno pronaći u erotičnom smislu, licem u lice.

Stoga je Dworkin bila u pravu kad je rekla da je pornografija kompulzivna, ali nije bila u pravu kad je rekla da će muškarci biti skloniji silovanju. Cijela generacija muškaraca je manje sposobna erotično se povezati sa ženom – i u konačnici sa umanjnim libidom.

Razlog isključivanja pornografije bi, za promišljene ljude, mogao postati ne onaj moralne

prirode, već na jedan način poradi očuvanja fizičkog i emocionalnog zdravlja; mogli biste preispitati svoj konstantni pristup pornografiji na isti način kao što bi ambiciozni sportaš morao preispitati svoje pušenje. Logika je u ovome: veće zalihe stimulansa znače smanjen kapacitet.

Na koncu, pornografija djeluje na mozak na najosnovniji način; po Pavlovianovom principu. Orgazam je jedan od najvećih stimulansa. Ako povezuješ orgazam sa svojom ženom, poljupcem, mirisom, tijelom, to je ono što ćete s vremenom uzbuđivati; ako otvoriš svoj fokus beskrajnoj struji rastuće transgresivnim vizualima seksa kibernetičkih robova, to će biti ono što će ti biti potrebno da se uzbuđiš. Sveprisutnost seksualnih vizuala ne oslobađa eros, već ga razgrađuje.

U drugim kulturama je to poznato. Ne zastupam ideju da se vratimo u dane kad se ženska seksualnost skrivala, ali ukazujem na to da se seksualni naboj održava u sferi gdje ima nečeg svetog u tome, za razliku od sfere njene sveprisutnosti. U mnogim tradicionalnim kulturama, muškarci se ne odvrćaju od pornografije iz razloga ekscesivne čednosti. Razlog je tome što takve kulture zapravo dobro razumiju mušku seksualnost i što je potrebno da se muškarci i žene dugoročno međusobno uzbuđuju - da bi se pomoglo napose muškarcima da, kako piše u Starom zavjetu „uživaj sa ženom svoje mladosti, neka te njene grudi zadovolje u svim vremenima“. Takve kulture odvrćaju muškarce od pornografije jer znaju da je moćna erotična povezanost između roditelja ključni element snažne obitelji.

Feministkinje su pogrešno razumjele mnoge ovakve zabrane.

Nikad neću zaboraviti svoj posjet Iliani, staroj prijateljici koja je postala ortodoksnom židovkom u Jeruzalemu. Kada sam ju vidjela, ona je zamijenila traperice i kratke majice dugim suknjama i maramom za glavu. Nisam to mogla preboljeti. Iliana je imala dugu, kovrčavu, neobuzdanu, plavu kosu. Pitala sam ju: „Mogu li barem vidjeti tvoju kosu?“, pokušavajući prepoznati svoju staru prijateljicu u njoj. „Ne“, prigovorila bi tiho. „Samo moj muž može vidjeti moju kosu“, odgovorila je s mirnim samopouzdanjem u svoju seksualnost.

Kad mi je pokazala svoju malu kuću smještenu na brdu, i kad sam vidjela spavaću sobu, uređenu u štihu Bliskog Istoka, koju dijeli samo s mužem (djeca ne smiju ulaziti u nju) seksualni intenzitet u zraku je bio arhaičan, preplavljujući. Bio je privatniji. Bio je to osjećaj intenzivne erotike dublji nego kojeg sam osjetila kod sekularnih parova na slobodnom Zapadu. I pomislila sam: naši muševci gledaju gole žene svaki dan-na Times Squareu, ako ne na Internetu. A njezin muž ne vidi čak ni kosu druge žene.

Ona se sigurno osjeća jako privlačnom, pomislila sam.

Usporedite taj naboj s razgovorom kojeg sam imala na Northwestern sveučilištu, nakon što sam govorila o utjecaju pornografije na veze. „Zašto se poseksati odmah na početku veze?“ - objašnjavao je dečko razbarušene kose i krupnih očiju. „Kad se tek počneš viđati s nekim, postoji malo napetosti i neugodnosti.“ - govorio je. „Preferiram se odmah poseksati, čisto da to odradimo. Jer znaš da će se to dogoditi prije ili kasnije, a ovako bar razbiješ napetost.“

Pitala sam: „Pa nije li ta napetost na neki način zabavna? Ne daje li neku dozu tajanstvenosti?“

„Tajanstvenost?“ - ravnodušno me pogledao i bez oklijevanja odgovorio: „Ne znam o čemu pričate. U seksu ne postoji tajanstvenost.“

Tekst je preuzet sa internetskih stranica New York Magazine (http://nymag.com/nymetro/news/trends/n_9437/)

Prevela: Nina Narančić